

Burgemeester & wethouders

Datum 7 november 2023

Onderwerp

Nota jeugd (Programma Jong Hoogeveen)

Wij willen

Dat meer inwoners gezond en gelukkig mee kunnen doen. Het leggen van de basis hiervoor begint bij de kinderen en jongeren. Ons doel is om een gemeente te zijn waarin kinderen en jongeren volop kansen krijgen om gezond, veilig en succesvol op te groeien, en waar er ruimte is voor het ontwikkelen van hun talenten.

Wij besluiten

1. De gemeenteraad voor te stellen de nota jeugd (Programma Jong Hoogeveen) vast te stellen.
2. In te stemmen met de brief en reactie aan de Adviesraad Sociaal Domein Hoogeveen.

Want

1.1 *Waar de wieg van een kind staat, bepaalt te vaak de kansen*

Een grote groep inwoners bevindt zich in een kwetsbare situatie, zeker als we dit met Drenthe of Nederland vergelijken. We hebben in de gemeente Hoogeveen te maken met een situatie die van de ene naar de volgende generatie wordt doorgegeven. Waar de wieg van een kind staat, bepaalt nu nog te vaak welke kansen een kind krijgt in het leven. Zelfs voor de geboorte heeft de situatie van ouders en de omgeving waarin het kind opgroeit invloed op de kansen van een kind.

1.2 *Samen sterk voor Jong Hoogeveen!*

Samen is voor ons de sleutel naar succes voor en samen met de jeugd van Hoogeveen. Deze nota jeugd is daarom samen gemaakt met: kinderen, jongeren, leerkrachten van scholen, directeuren, opvang, welzijn (onze partners binnen de Hoogeveense Educatieve Agenda), cultuur, sport, GGD, de woordvoerders jeugd van de gemeenteraad en medewerkers van de Samenwerkingsorganisatie De Wolden Hoogeveen.

Tijdens het werkcongres "*Talent, kans, (h) erkenning – samen sterk voor Jong Hoogeveen!*" is door de bijna zeventig aanwezigen in drie werkplaatsen gewerkt aan de centrale vraag: hoe groeien kinderen en jongeren kansrijk op in Hoogeveen? Als gemeente zijn we trots op de enorme betrokkenheid van alle partners in Hoogeveen bij de totstandkoming van deze nota jeugd.

Naast het werkcongres hebben we het volgende gedaan:

- Twee themasessie's met de partners van de Hoogeveense Educatieve Agenda over onderwijs en zorg.
- Een brainstormsessie met een aantal enthousiaste schoolleiders en de Gelijke Kansen Alliantie van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over de rijke schooldag.
- De werkgroep Verbindende aanpak - bestaande uit onder andere scholen, gemeente, jongerenwerk en het samenwerkingsverband - heeft gewerkt aan een toekomstplan.
- We praten niet over, maar met de jeugd (de verbindende aanpak). Daarom zijn twee groepsgesprekken georganiseerd met jongeren tussen de 12 en 16 jaar over gezondheid en geluk. Tijdens deze gesprekken hebben we gevraagd naar hun

meningen, wensen en behoeften met betrekking tot het verbeteren van hun gezondheid, geluk en hun betrokkenheid bij het gemeentelijk beleid in de toekomst. De wensen van de jeugd maken integraal onderdeel uit van deze nota jeugd. Een samenvatting van de gesprekken staat in bijlage 8.

- Kinderen en jongeren aan het woord over armoede tijdens de Hoogeveense armoedeconferentie. De inhoud van de muurkranten en het filmpje van de kinderen jongeren is meegenomen in deze nota jeugd.
- Maandelijks werkbezoeken aan scholen waarbij een vast onderdeel altijd een gesprek met directie, leerkrachten en kinderen/jongeren is. De verhalen en ervaringen zijn onderdeel van de nota jeugd (zie bijvoorbeeld de startfoto verderop).
- Tijdens het werkcongres Talent, kans, (h)erkenning is door een aantal scholen het idee ingebracht een programma per school te gaan ontwikkelen (zie hoofdstuk 2.3 en 2.4). Een plan dat invulling geeft aan de opgave om samen te werken met de buurt en sociale omgeving en dat past bij de ontwikkelvragen van de school, de kinderen en de gezinnen. Dit idee is in deze nota jeugd verder uitgewerkt. Omdat het idee afkomstig was van een aantal scholen is tijdens het schrijven van deze nota jeugd contact gezocht met meer schooldirecteuren (die niet aanwezig waren bij het werkcongres). Het idee (en de koers in deze nota jeugd) is ook bij deze directeuren getoetst en verder aangescherpt.
- Tijdens een extra overleg van de Hoogeveense Educatieve Agenda én de bestuurders van het samenwerkingsverband primair- en voortgezet onderwijs is unaniem akkoord gegeven door alle partners op de inhoud van de nota jeugd. Gezien de overlap aan deelnemers met de Hoogeveense Educatieve Agenda (HEA) waarin het samenwerkingsverband, bestuurders van gemeente, bestuurders van kinderopvang organisaties met een vve aanbod, bestuurders van primair-, voortgezet- en middelbaar beroepsonderwijs zitten is tijdens het proces van totstandkoming van de nota jeugd in samenspraak met de bestuurders van het samenwerkingsverband afgesproken de concept nota jeugd tijdens één gezamenlijk moment te bespreken, en niet afzonderlijk in een Op Overeenkomst Gericht Overleg (OOGO) jeugd.

Samen sterk voor Jong Hoogeveen! Ook bij de uitvoering van deze nota jeugd blijven wij in gesprek met onze partners én de kinderen en jongeren in Hoogeveen. We praten niet over, maar met kinderen en jongeren.

1.3 Relatie met programmaplan Sociaal Domein

De nota jeugd komt voort als toezegging vanuit het programmaplan Sociaal domein. De kaders voor het jeugdbeleid zijn verankerd in het programmaplan en in de nota jeugd geven we invulling aan preventie en een betere gezondheid van kinderen en jongeren.

1.4 Focuspunten passen binnen coalitieakkoord

Ieder kind moet een gelijkwaardige kans krijgen zich volop te ontwikkelen. Daar waar nodig, geven we een steuntje in de rug. Het is belangrijk dat jonge mensen zich gezien voelen en goed zijn voorbereid op hun plek in de samenleving en werk. In het collegeprogramma hebben we ook afgesproken samen met de schoolbesturen aan de slag te gaan met een 'rijke schooldag', oftewel: een breed aanbod in en buiten schooltijd met onder andere sport, cultuur, lezen, techniek, huiswerkbegeleiding en natuur. In deze nota jeugd geven we vorm en inhoud aan deze ambitie.

1.5 Uitvoering motie 'Relatie-Aandacht-Regie in de Jeugdzorg'

Deze nota jeugd geeft uitvoering aan de aangenomen motie 'Relatie-Aandacht-Regie in de Jeugdzorg' van 18 februari 2021. In deze motie roept de gemeenteraad het college op te kijken naar een betere integratie van Jong Hoogeveen en jeugdhulp.

1.6 Van duizend bloemen bloeien aanpak naar meer focus

Deze nota jeugd is ons inhoudelijk kompas met een lange lijn richting 2040. Vanuit de overtuiging dat focus zorgt voor meer resultaten gaan we van een duizend bloemen bloeien aanpak naar een strategische, integrale koers op onderwijs en jeugd.

2.1 *Advies en gesprek Adviesraad Sociaal Domein*

Na vaststelling van de concept nota jeugd door het college op 18 juli 2023 is de nota voor advies voorgelegd aan de Adviesraad Sociaal Domein. De adviesraad is gevraagd een advies uit te brengen over de concept nota jeugd in zijn geheel en specifiek over de centrale rol voor de school. De volgende adviesvragen zijn aan de adviesraad gesteld:

- Herkent u de beschreven opgave en focuspunten en vindt u dat deze passen bij de vraagstukken die spelen binnen de gemeente Hoogeveen?
- Herkent u de centrale plaats van scholen waar netwerken samenkomen en het vertrouwde klaslokaal de verbinding is met de wereld daarbuiten?

Op basis van het ontvangen advies van de adviesraad had het college een aantal verduidelijkende vragen aan de adviesraad. Op 26 oktober 2023 heeft de adviesraad, op uitnodiging van het college het advies mondeling toegelicht. Aan het einde van dit overleg is gezamenlijk geconcludeerd dat beide partijen terugkijken op een verhelderend en open gesprek. De input die tijdens het gesprek door de adviesraad is gegeven vormde de basis voor de reactie van het college op het advies. Een aantal belangrijke adviezen zijn overgenomen (zie bijlage 'Reactie op advies concept nota jeugd van Adviesraad Sociaal Domein Hoogeveen').

Maar

De nota jeugd is een kader oftewel ons inhoudelijke kompas. Uitvoering van de motie 'Onderzoek jongerenwerk' van 10 november 2022 maakt daarom geen onderdeel uit van de nota jeugd en wordt separaat uitgevoerd. In deze motie roept de gemeenteraad het college op te onderzoeken wat jongeren nodig hebben om elkaar fysiek te kunnen ontmoeten en bekijk hoe hierbij de dorps- en buurthuizen een rol kunnen spelen.

Achtergrond

In 2015 heeft de gemeente Hoogeveen een nulmeting uitgevoerd naar de situatie van de jeugd in Hoogeveen. De aanleiding hiervoor was het onderzoek "Kinderen in Tel" door Verwey Jonker, waaruit bleek dat Hoogeveen op de 33e plaats stond van alle Nederlandse gemeenten wat betreft een slechte leefsituatie voor de jeugd. Op basis van de nulmeting en vele gesprekken met jongeren, ouders en professionals is de beweging "Jong Hoogeveen" gestart. In de eerste jaren van Jong Hoogeveen stond agendering en urgentiebesef centraal (duizend bloemen bloeien aanpak), met als doel draagvlak te creëren voor de beweging. Een belangrijk onderdeel van deze beweging is de "Verbindende Aanpak", gebaseerd op de in Leeds gebruikte "restorative practice" benadering. Deze aanpak richt zich op het opbouwen en herstellen van relaties, evenals het aanleren van zelfstandige conflictoplossing en het bouwen, onderhouden en herstellen van relaties. Naast de beweging die Jong Hoogeveen heeft gecreëerd, heeft de gemeente samen met inwoners, onderwijs en andere partners ingezet op het versterken van de basis van het leven van ieder kind (de driehoek thuis-school-buurt).

De financiële gevolgen zijn

Als kader voor de financiering van de focuspunten in de nota jeugd/programma Jong Hoogeveen gaan we uit van bestaande middelen, die beschikbaar zijn gesteld in de gemeentebegroting. Op dit moment is er voldoende financiële ruimte binnen bijvoorbeeld de bestaande budgetten van het onderwijsachterstandenbeleid, het Nationaal Programma Onderwijs (incidenteel) en Jong Hoogeveen. Om de generatieproblematiek van armoede, gezondheidsvraagstukken en weinig toekomstperspectief aan te pakken is deze nota jeugd ook een lange (financiële) lijn richting 2040 waarbij we ook kijken naar (co)financiering door derden vanuit subsidieregelingen, programma's, fondsen en zoeken we de samenwerking met het bedrijfsleven.

Alternatieven

Het alternatief is om op de huidige voet door te gaan.

Communicatie

De nota jeugd is tot stand gekomen na een breed participatietraject. De gemeenteraad is op 7 september geïnformeerd over de inhoud van de concept nota jeugd. Naar aanleiding

van dit informatiemoment is na afloop een brief met openstaande vragen naar de gemeenteraad gestuurd. Iedereen die tijdens het uitgebreide participatieproces input heeft geleverd heeft een terugkoppeling gekregen over het resultaat.

Bijlagen

- Nota jeugd – Programma Jong Hoogeveen
- Bijlagenbundel nota jeugd
- Advies concept nota jeugd Adviesraad Sociaal Domein Hoogeveen
- Brief aan Adviesraad Sociaal Domein Hoogeveen naar aanleiding van ontvangen advies.
- Reactie op advies concept nota jeugd van Adviesraad Sociaal Domein Hoogeveen
- Verslag gesprek Adviesraad Sociaal Domein en gemeente (volgt)
- Raadsvoorstel